

Novi iznos prosječne mjesečne plaće u primjeni za ograničenja ovrhe

Gordana Muraja*

Iznos utvrđen za izračune iznosa plaće do kojeg je ovrha ograničena mijenja se svake godine. Za primjenu u 2024. koristi se iznos prosječne neto plaće za razdoblje od siječnja do kolovoza 2023. godine, koji prema podacima Državnog zavoda za statistiku iznosi 1.131 euro.

1. Uvod

Članak 173. Ovršnog zakona (NN, br. 112/12, ZOIZD ZPP 25/13, 93/14, Odluka USUD RH 55/16, 73/17, 131/20 i 114/22) određuje da su od ovrhe izuzeti dijelovi plaće čija se visina izračunava od prosječnog iznosa mjesečne neto plaće isplaćene po jednom zaposlenom u pravnim osobama u Republici Hrvatskoj za razdoblje siječanj – kolovoz tekuće godine. Utvrđeni iznos primjenjuje se u idućoj kalendarskoj godini.

Podatak o visini prosječnog iznosa mjesečne neto plaće utvrđuje Državni zavod za statistiku, koji ga je dužan objaviti u Narodnim novinama do 31. prosinca tekuće godine. Tako je u Narodnim novinama br. 131, od 3. studenog 2023. Državni zavod za statistiku objavio podatak da je prosječno isplaćena neto plaća po zaposlenom u pravnim osobama RH u navedenom razdoblju iznosila 1.131 euro.

Kod obračuna plaće ovaj iznos treba primijeniti za sve isplate od 1. siječnja 2024. godine jer Ovršni zakon u članku 173. stavku 3. utvrđuje da će se utvrđeni iznos primjenjivati u idućoj godini. To znači da nije od značaja za koje se razdoblje isplaćuje plaća, nego u kojoj se godini plaća isplaćuje.

Kako je prosjek u 2023. veći od prosjeka iz 2022. godine, promijenili su se i iznosi izuzeti od ovrhe.

2. Obračun zaštićenog dijela plaće / stalnog novčanog primanja

Tablice prikazuju iznose za sve ovršenike i sve vrste ovrha, a kraticom *pr. n. pl. RH* označena je prosječna mjesečna neto plaća isplaćena po radniku u Republici Hrvatskoj.

a) Ako je ovršenikova plaća jednaka ili veća od pr. n. pl. RH (najmanje 1.131,00 € ili veća)

Ako je plaća jednaka ili veća od 1.131,00 €, zaštićeni dio izračunava se od prosjeka.

Ako je ovršenikova plaća jednaka ili veća od prosječne neto plaće u RH, od ovrhe je izuzet iznos:

Prosječna neto plaća u RH	Zaštićeno od ovrhe	Dopuštena ovrha
Plaća = 1.131,00 €	2/3 pr. n. pl. RH	sve preko 2/3 pr. n. pl. RH
Plaća > 1.131,00 €	754,00 €	

b) Ako je ovršenikova plaća jednaka ili veća od pr. n. pl. RH (najmanje 1.131,00 € ili veća), a ovrha se provodi radi:

- naplate tražbine na osnovi zakonskog uzdržavanja
- naknade štete zbog narušenog zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti
- naknade štete za izgubljeno uzdržavanje zbog smrti davatelja uzdržavanja,

od ovrhe je izuzet iznos:

Prosječna neto plaća u RH	Zaštićeno od ovrhe	Dopuštena ovrha
Plaća = 1.131,00 €	1/2 pr. n. pl. RH	sve preko 1/2 pr. n. pl. RH
Plaća > 1.131,00 €	565,50 €	

- prisilne naplate novčanih iznosa za uzdržavanje djeteta, od ovrhe je zaštićeno:

Prosječna neto plaća u RH	Zaštićeno od ovrhe	Dopuštena ovrha
Plaća = 1.131,00 €	1/4 pr. n. pl. RH	sve preko 1/4 pr. n. pl. RH
Plaća > 1.131,00 €	282,75 €	

c) Ako je ovršenikova plaća manja od pr. n. pl. RH (manje od 1.131,00 €)

Ako je plaća manja od pr. n. pl. RH, od ovrhe je izuzet iznos:

Prosječna neto plaća u RH	Zaštićeno od ovrhe	Dopuštena ovrha
Plaća < 1.131,00 €	3/4 plaće ovršenika ali ne više od 2/3 prosječne neto plaće u RH (= 754,00 €)	1/4 ili sve preko 1/4 plaće ovršenika

d) Ako je ovršenikova plaća manja od pr. n. pl. RH (manje od 1.131,00 €) a ovrha se provodi radi:

- naplate tražbine na osnovi zakonskog uzdržavanja
- naknade štete zbog narušenog zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti
- naknade štete za izgubljeno uzdržavanje zbog smrti davatelja uzdržavanja,

od ovrhe je zaštićeno:

Prosječna neto plaća u RH	Zaštićeno od ovrhe	Dopuštena ovrha
Plaća < 1.131,00 €	1/2 plaće ovršenika	1/2 plaće ovršenika

- prisilne naplate novčanih iznosa za uzdržavanje djeteta, od ovrhe je zaštićeno:

Prosječna neto plaća u RH	Zaštićeno od ovrhe	Dopuštena ovrha
Plaća < 1.131,00 €	1/4 plaće ovršenika	3/4 plaće ovršenika

* Mag. iur. Gordana Muraja, odvjetnik, Odvjetnički ured MURAJA, odvjetnik.muraja.com